

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joan. Henrici Meibomii De Cervisiis potibusque &
ebriaminibus extra vinum aliis Commentarijs**

Meibom, Johann Heinrich

Helmeftadii, 1668

Capvt Decimvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10160

21 isto nomine appellatur. Testem adduco Priscum Paniten,
Sophistam, qui Theodosii Junioris ætate floruit, cujus ex
Eclogis Hist. Goth. hæc verba: Ἐνομήζοντο δὲ καὶ οἱ ἑσθό-
μενοι ἡμῖν ἑσθρά) κέγχρον, καὶ τὸ ἐκ κροθῶν χορηγούμενον πο-
μα. κάμον οἱ βάρβαροι καλεῖσιν αὐτὸ. *Ministri vero, qui nos*
sequebantur, advehebant nobis cenchrum seu milium, potio-
22 *nemq; ex hordeo, quam barbaricamum vocant.* Adde Simo-
nem de Janua, sive Genuensem, quanquam recentiore,
& qui circa annum Servatoris clō cc LXXXIIIX floruit, Ni-
colai IV. Pont. Max. Capellanum, ut vocant, & Medicum.
Ejus verba sunt in Clavi sanationis, sive Synonymis: *Cere-*
visia, camum, foca. Item: *Camum, siccera, potus factus ex*
23 *hordeo, & aliis rebus calidis, ut zinziber & similia.* Coetes-
rum Matth. Martinius Lexico Philol. & Jo. Ger. Vossius
lib. 1. de vitis serm. cap. 14. dictum putant *camum* ab He-
bræo *cham*, hoc est, *calidum*: quod calefaciat, calidosque
vapores & inebriantes ad caput & mentis domicilium trans-
mittat.

CAPVT DECIMVM.

SUMMARIA.

1. *Laus Vlpiani.* 2. *in eius verbis apparens contradictio.* 3. *Oenomeli à mulso an differat.* 4. *Cenomelle, vox nihili.* 5. *Mul-*
sum vino non continetur. 6. *Oenomeli an contineatur.* 7. *Oeno-*
meli quid Cuiacio. 8. *οἶνος μελιδής.* 9. *οἶνος μελιχρὸς.* 10. *μελίηλας*
γλυκύμελα &c. 11. *μολόμελι, γλυκύμελι &c.* 12. *Oenomeli quid.*
13. *Vlpiani laus.* 14. *Oenomelitis genus duplex Alcivato.* 15.
Mulsum potius sibus, quam potus Plinio. 16. *eius ab oxymo-*
lite differentia ex Alcivato. 17. *Modicum non curat Prator.*
18. *Conditivox.* 19. *Alcivati error.* 20. *Conditum quid ho-*
die. 21. *quid veteribus.* 22. *simplex.* 23. *compositum.* 24.
conditum Pallada. 25. *AEgineta & aliorum.* 26. *exemplum*
conditi simplicis. 27. *Claretum.* 28. *exempla conditi compo-*

sit 66.

fiti. 29. conditum vino non continetur. 30. Passum vino
 continetur. 31. Et ad dulcia pertinet. 32. mulieribus, vino
 prohibito, bibere permissum. 33. à patièdo dictum. 34. ali-
 ud primum, aliud secundarium. 35. Acinaticum. 36. aci-
 maticum, aromaticum. 37. acinaticum an lora. 38. aci-
 nus. 39. σέμφυλον, γίζαρτον. 40. lora εκδασία. 41. ἐπι-
 σομα. 42. lora vino non continetur. 43. acinaticum proprie
 quid. 44. Ulpiani de acinatico dubitatio unde. 45. vinum
 protropum Plinij. 46. Lacryma, vinum Campania. 47. em-
 bammatis acceptio varia. 48. ut Ulpianus acceperit. 49. Ae-
 reti genera varia.

Ad alias nunc potionum ex frugibus differentias ex insti-
 tutatione pergendum nobis erat; sed retinemur ab
 Ulpiano, quem Modestinus inter *Coryphaeos legum prudens*
tum, sive, ut Græca ejus verba habent, νομολογῆς νομίων
 jure merito reponit in L. XIII. §. aliud. D. de excusat. Ejus
 nomini honorem hunc habebimus, ut præter ea, quæ de
camo, lora & defruto diximus, cætera etiam hac occasione,
 quorum in contextu adductæ præcedenti capite legis, me-
 minit, elucidemus. Neque enim plane ἀνομοδίονου à tra-
 ctatione hac nostra fuerint. Videtur autem in ipso legis
 principio quædam se prodere contradictio. *Mulsum* enim
 vino legato negat contineri, contineri autem vult *anomeli*.
 At *anomeli* Dioscoridis Græcorumq; cæterorum, & *mul-*
sum Plinii ac Latinorum, plane una eademque res est; vi-
 num nempe melle mixtum, quod pluribus probare operæ
 pretium non est. Idem vero vino contineri, & non conti-
 neri, manifestam implicat contradictionem. Pius Andreas
 Bartolinus in Auctario notat in quibusdam codicibus olim
 scriptum fuisse apud Ulpianum *cenomelle*: pro quo tamen,
 quod inepta & nihil significans vox sit, recte is reposuit *a-*
nomeli. Lazarus Baysius Tract. de Vasculis, ad L. XIX. cum

aurum, §. sed cui vasa, D. de auro & arg. leg. ma vult suspi-
 cari locum esse mendosum, quam Ulpianum contradic-
 nis aut ignorantia accusari. At ubi mendum latere putet,
 5 non indicat. *Mulsum* sane vino non contineri, certo sibi
 persuasum habuit Ulpianus: idque extra presentem locum
 colligi potest etiam ex L. Idem Pomponius v. §. idem scri-
 bit. D. de rei vindic. ubi ait: *mulsum ex melle & vino factum,*
suam speciem pristinam non continere. Quod si speciem pristi-
 nam non continet, vini puta, utique nec vino continebitur.
 6 At *œnomeli* vult contineri, tanquam vinum dulcissimum.
 Tota igitur difficultas in eo posita erit, ut explicetur, quid
 per mulsum, quid per œnomeli, quæ alias idem sunt, Ulpi-
 7 anus intellexerit. Jac. Cujacius, Jctus longe doctissimus,
 lib. xxiv. observ. xxxix. censet Ulpianum per *œnomeli* in-
 telligere *vinum dulcissimum*, quod tale sit *sine ulla mixtura*
mellis, vel corporis alterius, & œnomeli dicatur ut melimela,
poma dulcia. Verum ea significatione œnomelitis vocem
 nemo unquam veterum, sive medicorum, sive scriptorum
 aliorum usurpavit, nec exemplo rem probare potuit Cujas
 8 cius. Homerus Iliad. lib. ii. xx. & sæpe alibi *vinum dulce*
 vocat οἶνον μελιθεῖα. Idem facit Hippocrates lib. περὶ παθῶν.
 9 alibi οἶνον μελιχρὸν & μελίχραν, *vinum mellea dulcedine præ-*
ditum. Nemo œnomeli vinum dulce aut esse voluit, aut
 interpretatus est. Nec forte compositionis ratio eam inter-
 10 pretationem admittat. μήλ & sane, si præponas in compo-
 sitione τὸ μέλι, & μελίμηλα dicas, *mala sunt mellei saporis:*
γλυκύμηλα, mala dulcis saporis: non secus ac χρυσομήλα,
mala sunt aurei coloris: ὑδρόμηλον potio est *ex aqua & malis*
confecta. Ita μελίωτος, *lotus mellinus, seu mellei saporis.*
 11 At si in compositione τὸ μέλι vocibus aliis postponas, alia
 & diversa orietur significatio, & μηλόμελι non erit pomum
 mellei saporis, sed potus ex melle & pomis; quemadmo-
 dum

dum θαλασόμελι, κυδωνόμελι, ἰμφοκόμελι, ῥοδόμελι, ὕδρω-
μελι, sunt potus aut conditura ex melle & aqua marina, ma-
lis cydoniis, uvis immaturis, aceto, rosis & aqua confectæ.
Eademque ratione & οἰνόμελι potus erit ex melle & vino, 12
quem *mulsum* vocamus, non *vinum dulcissimum*. Nec la- 13
tere hoc potuit Vlpianum, *virum summi ingenii*, ut vocat
Justinianus in L. unica. §. ne autem Cod. de ead. toll. Alci- 14
atus igitur Parerg. lib. ix. cap. ii. aliam insistit viam, ut à
contradictione liberet] C^orum. Ait duplex œnomelitis ge-
nus apud Dioscoridem lib. i. cap. xii. inveniri: alterum ex
vini austeri & veteris partibus duabus, & mellis una, quod
proprie sit *mulsum*; alterum ex musti dulcis partibus sex &
mellis una, tempore vindemiæ confectum, quod dulce per-
maneat: & hoc esse œnomeli Vlpiani. Addit Auctorem
Geopon. lib. iix. hoc ultimum parare ex decem partibus
musti & una mellis; priori vero addere costi aliquid, folii,
malabathri, smyrnæ, cassiæ, nardi aut piperis: eaque ratio-
ne ultimum adhuc magis vinum manere, nec nomen per-
dere, vino autem contineri. Cui opinioni firmandæ adde. 15
re possis, *mulsum* ob plurimam mellis admixtionem Plinio
lib. xxii. cap. xxiv. potius cibum, quam potum appellari.
Mulsi, inquit, *senectam longam mulsi tantum nutritu to-*
leravere, neq. ullo alio cibo. Ut ita *mulsum* esset, quod mul- 16
ta mellis mixtum majorem crassitiem; *œnomeli* quod mi-
norem ac dilutiorem tantum acceperit. Verum nec hoc
modo difficultas tollitur. Si namque id, quod ex vino &
melle fit, speciem suam perdit, nec vinum manet; quod
Vlpianum statuere loco proxime adducto docuimus: æque
vinum id speciem perdet, quod parum, quam quod mul-
tum mellis receperit. Magis enim & minus non variant
speciem: nec minus *œnomeli* perdet speciem, quod parum
mellis, quam *mulsum*, quod multum dicitur recepisse. Ni-

17 si dicamus, Ulpianum non Medicorum more hic loquutum,
sed Juratorum, apud quos *modicum non curat Prator*. Sed
18 pergimus in lege ad *conditi* vocem, de qua tamen ante
quam dicamus quid sit, notabimus errorem Alciati loco
adducto. Dixerat Ulpianus: *simili modo nec camum, nec
cervisia vino continebitur, nec hydromeli*. Mox quaerit: Sed
19 quid conditum? Hoc arripiens Alciatus, tō *conditum* refert
ad *hydromeli*, & duplex illud facit, aliud *simplex* Plinio di-
ctum, & *melicratum*, seu *aquam mulsam*; aliud, *conditum*
ex aqua & melle vinum. Inepte! *Hydromel* quidem aliud
recens est, aliud *inveteratum*; aliud *crudum*, aliud *coctum*,
ut suo loco pluribus dicemus. Nullum vero est, quod *con-*
ditum à scriptorum aliquo sit appellatum. Nec Ulpianus
conditum cum *hydromelite* conjungit, sed *hydromelite* à
vino legato excluso, quaerit porro de condito, & mox hoc
20 etiam excludit. Neque etiam *condicum* est, ut quidem vo-
luit Jo. Bapt. Pius Annot. Poster. cap. cxxxiii. *elegantia &
suavitate excoctum cibarium*. De cibario enim dubitare aut
quaerere non poterat Ulpianus, an ad vinum legatum perti-
neret. Dico igitur: *Conditi* vox aliter olim apud veteres
accipiebatur, alio hodie significato à *τῆς ἰατρῆς ἡ ἀνοία* usur-
patur. Hodie *conditi* nomen primum tribuitur confervis &
pulveribus, rebusque aliis, quae mediante melle vel syrupo
in formam electarii miscentur. Aliter sumitur pro medica-
mento, aut simplici aliquo, ut sunt radices, fructus, flores,
caules, atque id genus alia, quae diutioris conservationis
gratia, melle vel saccharo integra condita, in usum repo-
nuntur. Exempla habemus passim apud Geoponicōn & rei
21 rusticae scriptores, & medicorum plurimos. At veteribus
conditum etiam potio erat, quae bibi solebat. Isidorus lib.
xx. Orig. cap. iii. *conditum* ait vocari, quod non sit *simplex*,
sed *commixtione pigmentorum* (aromata intelligit) *compon-*
situm.

Stum. Sed obscuriora hæc sunt verba, quam ut solidè rens
 explicent. Nos cum Leonh. Fuchsio Annot. ad Myreps:
 sect. 1. cap. XLV. Jo. Brodæo Annot. ad Anthol. Græc. lib.
 1. tit. εἰς ἰατρῆς, & Cl. Salmasio Notis ad Simplicii Comm.
 in Enchir. Epicteti cap. 1. dicimus esse *vinum aromatis con-*
ditum. Nomen Latinum est, Græcis posterioribus etiam u-
 sitatum. Duum autem generum erat *conditum*; aliud *sim-* 22
plex, aromatis infectum & melle aut saccharo dulceratum;
 quo fere ad stomachi frigidioris mala utebantur, & palati-
 gratia, aut in eo, tanquam vehiculo, medicamenta solidio-
 ra exhibebant. Alterum *compositum* erat, vel ad evacu- 23
 andum corpus à peccantium humorum mole, vel certis in
 eo morbis occurrendum. De priori intelligendus Simplic-
 cius, quando loco adducto, de avibus humanum sermo-
 nem edoētis, ait, quod ignaræ quid dicant, dicant tamen,
 κονδίτον πῖον, *conditum bibo.* Intelligendus de eodem Palla- 24
 das in epigr. quod est Anthol. Græc. loco dicto, in quo à
 medico Romano conditum ad stomachi morbum, aut fri-
 giditatem potius, ut puto, sibi confici rogat.

Κονδίλις μοι δέη. τὸ ἢ κονδίλον πόθεν ἔχει
 τοῦνομα; τῆς φωνῆς δὲ γὰρ ἀλλότριον
 τῆς τῶν Ἑλλήνων εἰ Ῥωμαϊκῶς ἢ καλεῖται,
 αὐτὸς ἂν εἰδῆις, Ῥωμαϊκώτατα ὦν.
 Σπεύσασιν ἔν μοι τῶν. τὸ γὰρ καλέχον με νόσημα.
 τῷ σπμάχῃ χρίζεν τῶδε λέγῃσι ποτῶν.

Idē ita Latine loqui fecimus:

Conditum mi opus est, sed conditum unde recepit
Nomen? nam à lingua disidet omnimode
Græcorum, quod si Romano ita dicitur ore,
Tu, qui Romanus, noveris eximie.
Confice mi hoc igitur, nam qui mihi morbus inhæret
Ventriculo, potus indiget huius ope.

De

- 25 De eodem insuper condito capiendus est Paullus Aegineta lib. III. cap. XLIV. ubi de coli dolore agit, *Porrum*, inquit, *his dandum, coctum cum condito: & ipsum conditum bibant, & panem in ipso accipiant.* Et Alex. Trallianus lib. VII. cap. V. tractans de cibi fastidio, ex frigiditate ventriculi: *His hydragarum dandum, vinum vetus, conditum, decocta ruta & anisi.* Item Agathotychus lib. I. Hippiatr. cap. II. Ἐγχομαζέ χειμῶν & δι' οἷα παλαιῶν ἢ κονδίτη. *Infundito hyeme in vino veteri, aut condito.* Et Tiberius Hippiatr. lib. I. cap. XXX. Δίδου κοχλεῶρον μεσόν, κονδίτῳ κεκεχυμένον. *Da cochlear plenum, condito temperatum.* Exemplum simplicis huius conditi habet Auctor Geopon. ex Democrito, lib. II. Πεπέρεως πεπλυμένῃ (lego πεπλυνομένη) καὶ ἐψυχρῶν, τριβορῶν ἰπμελῶν, γράμματῃ ἢ μέλι. & Ἄλκηδξέσ. α. οἷα παλαιῶν καὶ λακῶν ξέσας δ. ἢ ε. *Piperis loti & resiccati, accurate contusi scrupulos octo, mellis Attici sextarium unum, vini veteris & albi sextarios quatuor aut quinque.* Simile, sed pluribus ex aromatis compositum ad stomachicos habet
- 27 Myrepsus lect. XXVII. cap. XLI. & κλέρον id vocat, quod Fuchsius in Annot. interpretatur *claretum*. Et profecto nihil aliud fuit olim *conditum*, quam quod nos hodie *claretum* vocamus, & *vinum Hippocraticum*. *Conditorum compositorum* magnum apud auctores invenire passim, est numerum, *Conditi purgatorii*, ad omnis generis humores educendos, exempla habet Aëtius Tetrab. I. serm. III. cap. LXVI. LXVII. LXIIX. Tetrab. IV. serm. IV. cap. CIIX. & Myrepsus lect. XXVII. cap. XXXIV. & XXXIIX. *Exempla conditi nephritici*, & ad lapidem in vesica frangendum, invenies apud Oribasium Collect. lib. I. cap. XXXII. Aeginetam lib. VII. cap. XI. Myrepsum loco citato cap. XXIII. & XXXIX. Et solent ad eum modum etiam hodie medici parare *clareta purgantia, antinephritica, menses provocantia*, atque id genus alia.

alia. Et de *simplici condito* quærit Ulpianus an vino legato 29
contineatur, & negat contineri, nisi alia sit mens testantis;
quemadmodum nec *defrutum* sive *sapam* contineri dicit,
quod condituræ loco sint potius, quam vini. *Passum* con- 30
tra vino contineri vult. Fit enim ex vinca, immo ex uva.
Unde Isidorus Orig. lib. xx. cap. III. ait *passum esse, quidquid*
ex uva passa compressum effluit. Ad *dulcia* tamen magis per- 31
tinet. Onomasticon vetus: *Passum, γλυκὺ.* Itaque etiam
ad *dulcia* refert Plinius lib. xxiv. cap. ix. & Proculus JCrus
in L. qui vinum xvi. §. i. D. de trit. vino & ol. leg. cujus hæc
verba: *Cui dulcia legata essent, si nihil aliud testamento si-*
gnificetur, omnia hæc esse legata, mulsum, passum, defrutum.
Meminit etiam *passi* inter alia *dulcia* Plautus Pseudolo act.
II, sc. iv.

Murrhinam, passum, defrutum, melinam.

Et Varro lib. i. de vita Pop. Rom. *Antiquæ mulieres, maio-* 32
res natu, bibebant lortolam, aut sapam, aut defrutum, aut
passum, quam murrhinam quidam Plautum appellare putant.
Et iterum: *Tum murrhinam, vino addito, loram, passum,*
potare cæperunt. Item Gellius lib. x. cap. xxiii. de mulieri-
bus Romanis: *Ribere autem solitas ferunt loream, passum,*
murrhinam, potu dulcia. Servius ad lib. II. Georg. & Isido- 33
rus loco adducto, *passum à patiando deducunt, & volunt*
percuti uvam sicciorem & decoqui, atque inde fieri passum.
Verum hoc modo non *passum* fieret, sed *defrutum*, ut paulo
ante docuimus. Unde vapulat Servius hoc nomine à
Phil. Beroaldo in Annot. ad Serv. Fit potius *passum* ex u-
vis, sive Sole adustis, sive ferventi oleo, vel sole siccatis,
donec paulo amplius dimidium pondus superfit, ut ait Pli-
nius loco dicto. Immo ex Celsi mente, lib. II. cap. xlix.
passum, quo ex sicciore fit uva, eo valentius est. Modum pa- 34
randi *passi*, tum *primarii*, tum *secundarii*, exacte ex Ma-

G

gone

gone Carthaginensium Imperatore docet Columella lib.
xii. cap xxxiii. Vide etiam Palladium lib. x. cap. xix. *A-*
35 *cinaticum*, cuius porro meminit Ulpianus, sive *acinaticum*,
aut *acinaticum*, ut alii legunt, dubium est, quid olim fue-
36 rit. Alciatus lib. i. Prætermittit, in voce chamum, legit *aci-*
maticum, & pro eo reponit *aromaticum*: additque descri-
bere hoc Dioscoridem lib. v. cap. lvi. Verum *aromaticum*
vinum, uti jam docuimus, ad condita pertinet, nec vino
37 continetur. *Acinaticum* vero, vinum vere est Ulpiano:
tantum quale id sit, & quodnam, controvertitur. Plures
volunt esse *loram*, quam fieri dicunt ex *acinis*, atque inde
appellari *vinum acinaticum*, tanquam ex *acinis* factum.
At hi toto errant cœlo, & quid acinus sit, & quomodo lo-
38 ra fiat, ignorant. *Acinus*, sive *acinum*, ut vocant Varro &
Columella; *botrus* est, inquit Isidorus Orig. lib. xvii. cap.
v. bacca nempe, totusque fructus cum partibus suis, *folli-*
39 *culo* nempe exteriori, seu cute ambiente, *σέμφυλον* Græci
vocant, *carne*, *succo*, seu liquore vinco, & *nucleo*, qui Græ-
cis *γέγαρλον*, Latinis quibusdam *vinaceum*, granulum puta
40 lignosum, in acino. Non fit autem lora ex acinis; ita enim
vinum esset: sed ut Varro lib. i. de re Rust. cap. lvi. Colu-
mella lib. xii. cap. xl. Dioscorides lib. v. cap. ix. Galenus
lib. xi. de alim facult. Plinius lib. xiv. cap. x. Non. Mar-
cellus cap. xvii. aliique docent, quando musto ex acinis ex-
presso, super solida uvarum in torculari expressarum retri-
41 menta (*Hesychius* in voce *σέμφυλα*, vocat *ἐπιπέσμαλα*) a-
qua affunditur & maceratur. Differre autem acinum à nu-
clea aut vinaceo, ex Cicerone cognoscimus lib. de senectute,
apud Nonium cap. iii. *Qua ex siccatulo grano, aut a-*
cini vinaceo, &c. Palladius Sept. xi. *vinacia*, qua in acinis
celantur. Liqueat idem ex D. Augusti Epist. ad Tiberium a-
pud Sueton. Octavio cap lxxvii. ubi ait: *Panis unctum cum*

paucis

paucis acinis uva duracina comedi. Intelligit enim baccas u-
 va, non nucleos, quos absurdum erat cum pane comesse.
 Sed vide ad eum locum summum virorum Casaubonum in
 Notis. Vide etiam Jo. Ger. Vossium lib. I. de vitis ferm.
 cap. xxix. & Frid. Taubmanum Notis ad lib. II. Georg. &
 ad Culicem Virg. Ex hoc vero liquido patet, *loram* non esse 42
se vinum acinaticum, quum ex acinis non fiat: nec sub vino
 etiam contineri, quum vinum non sit. Nam si acetum vi-
 ni sub vino contineri non vult Jctus, nec defrutum ex mu-
 sto decoctum; utique nec lora continebitur, ex aqua vina-
 ceis tantum superfusa. Nec obstat quod lora οἶνον δευτερον
 & *vinum secundarium* dicatur. Nam & potus ex frugibus
 οἶνον νεον & *vina hordeacea* vocari diximus, quæ tamen
 diserte Vlpianus à vino excludit. Quid igitur *Acinaticum*, 43
 quod vino continetur? Dico cum Cujacio & Mercuriali lo-
 cis jam dictis, esse vinum illud, quod Cassiodorus lib. XII.
 Variar. epist. IV. ab acinis denominatum ait, & οὐρακίαν e-
 jus fusius describit, ac summopere à dulcedine ac suavitate
 exquisita commendat. Locus prolixior est, quam ut hic ad-
 scribi debeat: præsertim quum ad portiones extra vineam,
 de quibus proprie agere instituimus, non pertineat. Verum 44
 quærat aliquis, quum Vlpianus de eo dubitarit, an sub vino
 contineretur, si ut vina cætera, ex acinis fit, seu baccis uva-
 rum? Puto dubitationem inde natam, quod non ad eum
 modum fieret acinaticum, quo vina alia, *aciniq. non calcis*
bus iniuriose tunderentur, nec aliqua sordium admixtione fuo-
scarentur, sed uva in autumno suspensa, hyeme rigescens ex
se deflueret, & destillaret gemmis comparem liquorem, ut ver-
ba sonant Cassiodori. Putat autem Mercurialis *acinaticum* 45
 idem esse cum *vinoprotopo*, quod Plinius loco dicto ait esse
se mustum sponte defluens, antequam calcantur uva. Prosper 46
 Reudella Jctus vinum acinaticum putat esse id, quod Nea-

poli & Romæ *Lachryma* vocatur. Vulgus *Lachrymam Christi*
sti vocat, narratque venisse aliquando Romam monachum
 quendam è locis vino bono carentibus, *Lachryma*que bi-
 bita, & audito nomine, cum gemitu dixisse: *O bone Christe,*
quare in mea etiam patria eiusmodi lachrymas non profudisti?
 Sed vulgi hoc scomma est. Nascitur autem *Lachryma* in
 Campania felice, à Vesuvio, quem *monte Soma* nunc dia-
 cunt, Surrentum usque, & Salernum & Amalfitanum di-
 strictum, in uvis nigris, ex quibus sponte finitur fluere. At-
 que id *vinum* aliqui etiam vocant *virginium*. Sed vide
 Reudellam Tract. de Vindemia, part. i. cap. 11x. & Tract.
 de Vineâ, sect. i. Coeterum in Mercurialis & Cujacii sen-
 tentiam de acinatico, tandem etiam inclinat Alciatus, sibi
 47 parum constans. Porro *embamma*, cujus hic etiam memi-
 nit Vlpianus, idem in L. ix. §. 11. D. de contrah. nupt. per
intinctum explicat. Nisi tamen τὸ *intinctus* ibi est à mala
 manu, quæ ad marginem notavit, quod deinde irrepsit in
 textum. Est autem ἀμβάπλω, *intingo*, dicitur & simpli-
 citer ἑδάμμα, à βάπτω. Sunt enim *embammata* liquores, in
 quos cibos intingimus ad saporis gratiam, & gulam irritan-
 dam, ut *garum*, *sapa*, *acetum*, & id genus alia. Columel-
 la etiam *sinapi* pro *embammate* commendat lib. xii. cap.
 xv. *Hoc sinapi*, inquit, *ad embammata non solum idoneo,*
sed etiam pretioso utere. Apicius lib. 11x. de re Culin. cap. 11.
embammata vocat condimenta, quæ carnibus sive elixis si-
 48 ve assis superfunduntur. Græci vocant ἐξήμαλα. Vlpia-
 nus hoc loco *embamma* pro *aceto* sumpsit. Tale ἑξήμαλον
 αἶον dicitur, seu *acetum factitium*, ut est *scylliticum* Py-
 49 thagoræ, *piperatum* Apuleji, & *coctioni sanitatiq. inservi-*
ens Sotionis, apud Auctorem Geopon. lib. 11x. Plura id ge-
 nus videre est apud cæteros rei rusticæ & medicæ commen-
 tatores.